

Socialförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2021-10-04
GFN/2021:1

Verksamhetsplan och budget 2022

Förslag till beslut

Den gemensamma familjerättsnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har tagit fram ett planeringsunderlag som innehåller ekonomiska ramar och ett övergripande mål för familjerättsnämnden. Målet är att familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rättigheter.

Lagen om informationssamtal träder i kraft den 1 januari 2022 och kravet på deltagande i informationssamtal träder i kraft den 1 mars 2022. Lagen innebär att föräldrar som överväger att inleda en tvist om barn som huvudregel ska ha deltagit i informationssamtal hos familjerätten innan de kan vända sig till domstol. Den nya lagen bedöms inledningsvis innebära en viss ökning i arbetsbelastning hos familjerätten men som allt eftersom kommer att jämna ut sig med ett minskat inflöde senare i processen.

Kommunstyrelsen i Solna stad beslutade i juni att nämnderna får oförändrade ramar 2021 – 2023. Familjerättsnämnden har en volymberäknad ram som tar hänsyn till demografiska förändringar. För 2022 har nämnden tilldelats en ram på 4,5 mkr. Bruttokostnaden är beräknad till 10,2 mkr och en preliminär beräkning för 2022 är 49,7 % för Solna, 34 % för Sundbyberg och för 18 % för Ekerö. I avtal har kommunerna överenskommit om att hälften av kostnaderna fördelas efter antalet invånare i respektive kommun två år före aktuellt verksamhetsår. Den andra hälften fördelas utifrån antalet ärenden (enligt Socialstyrelsens statistik) under de senaste tre åren räknat till och med två år före aktuellt verksamhetsår.

Handlingar

- Tjänsteskrivelse daterad 2021-10-04
- Verksamhetsplan och budget 2022

Ann-Charlotte Fager
Socialchef

Anneli Malmberg
Sektionschef

Beslutet expedieras till:

- Sundbybergs stad
- Ekerö kommun



SOLNA STAD

Verksamhetsplan och budget 2022

GEMENSAM FAMILJERÄTTSNÄMND

GFN/2021:1, behandlas på familjerättsnämndens sammanträde 2021-10-12

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Översikt över verksamhetens utveckling.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	3
Mål och uppdrag.....	4
Ekonomi	5
Väsentliga personalförhållanden	6
Tvärsektoriella frågor	6
Förväntad utveckling.....	7
Konkurrensutsättning	8
Intern kontroll.....	8

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunstyrelsen har tagit fram ett planeringsunderlag som innehåller ekonomiska ramar och ett övergripande mål för familjerättsnämnden. Målet är att familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rättigheter.

Lagen om informationssamtal träder i kraft den 1 januari 2022 och kravet på deltagande i informationssamtal träder i kraft den 1 mars 2022. Lagen innebär att föräldrar som överväger att inleda en tvist om barn som huvudregel ska ha deltagit i informationssamtal hos familjerätten innan de kan vända sig till domstol. Den nya lagen bedöms inledningsvis innebära en viss ökning i arbetsbelastning hos familjerätten men som allt eftersom kommer att jäsna ut sig med ett minskat inflöde senare i processen.

Kommunstyrelsen i Solna stad beslutade i juni att nämnderna får oförändrade ramar 2021 – 2023. Familjerättsnämnden har en volymberäknad ram som tar hänsyn till demografiska förändringar. För 2022 har nämnden tilldelats en ram på 4,5 mkr. Bruttokostnaden är beräknad till 10,2 mkr och en preliminär beräkning för 2022 är 49,7 % för Solna, 34 % för Sundbyberg och för 18 % för Ekerö. I avtal har kommunerna överenskommit om att hälften av kostnaderna fördelas efter antalet invånare i respektive kommun två år före aktuellt verksamhetsår. Den andra hälften fördelas utifrån antalet ärenden (enligt Socialstyrelsens statistik) under de senaste tre åren räknat till och med två år före aktuellt verksamhetsår.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Verksamheten inom Solna stad bedrivs inom stadens nämnder samt i form av aktieförbund, kommunalförbund och i stiftelseform. Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieförbund, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Gemensamma familjerättsnämndens ansvarsområde

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö ger råd och stöd till separerade föräldrar och ansvarar för frågor som rör faderskap, adoption, skilsmässa, samarbetsavtal samt utredning om vårdnad, boende, och umgänge. Med den gemensamma nämnden ges bättre förutsättningar att upprätthålla och utveckla en god kvalitet.

Nämndens kvalitetsdeklarerationer

Familjerätten har sett över kvalitetsdeklarationen och ingen revidering bedöms nödvändig.

En översyn och revidering av kvalitetsdeklarationen planeras under 2022.

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
Familjerätt	2018-09-13	Oförändrad

Organisation

Familjerätten är en gemensam verksamhet för Solna, Sundbyberg och Ekerö. Familjerätten tillhör organisatoriskt socialförvaltningen i Solna stad.

Den gemensamma familjerättsnämnden består av ledamöter och ersättare från respektive kommun.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i *fyra övergripande mål*, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna mäktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd. Nedan beskrivs nämndens huvudsakliga aktiviteter per respektive nämndmål och vilka mått som används för att beskriva måluppfyllelsen under 2022.

Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rättigheter.

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckla arbetet med vårdnads-, boende- och umgängesutredningar	Utveckla och anpassa utredningsmetoder för effektivare utredningar. Använda olika metoder för att se barn och föräldrar tillsammans utöver de traditionella hembesöken.
Erbjuda gruppverksamhet barn i föräldrars fokus (BIFF)	Barn i föräldrars fokus (BIFF) är en utbildning och samtalsgrupp för föräldrar som lever separerade och som inte kommer överens i frågor som rör gemensamma barn. Under 2021 har utbildningen erbjudits digitalt och framöver kommer utbildningen erbjudas digitalt såväl som fysiskt för att minska sårbarheten och skapa förutsättning för fler att delta.
Utveckla familjerättens användning av digitala verktyg och modern teknik	Familjerätten ska fortsätta utveckla metoder för att inhämta information med fokus på digitala lösningar. Möjligheten att använda modern teknik i utredningar där föräldrar är bosatta i annat land eller på annan ort underlättar utredningsförfarandet för både föräldrar och handläggare.
Fortsätta arbetet med att implementera Signs of Safety arbetsmetoder och förhållningssätt	Arbetet kring Signs of Safety påbörjades under 2020 och kommer att fortsätta och utvecklas under året med hjälp av metodstödare från barn- och ungdomsenheten.
Utveckla informationen till medborgare kring det familjerättsliga arbetet	Ta fram en informationsbroschyr om vårdnad för att medborgare i ett tidigt skede i kontakten med familjerätten ska få information kring vårdnad, alternativ och processer framåt.

Mått
Antal familjerättsliga avtal om vårdnad, boende och umgänge
Antal samarbetsamtal med föräldrar för att komma överens om vårdnad, boende och umgänge

Löpande verksamhet enligt reglemente

Vid sidan av nämndens verksamhet utifrån nämndens nämndmål, finns även en löpande verksamhet utifrån det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för respektive nämnd.

Ekonomi

Driftbudget, nämnd

Kommunstyrelsen i Solna stad beslutade i juni att nämnderna får oförändrade ramar 2021 – 2023.

Familjerättsnämnden har en volymberäknad ram som tar hänsyn till demografiska förändringar. För 2022 har nämnden tilldelats en ram på 4,5 mkr. Bruttokostnaden är beräknad till 9,7 mkr och en preliminär beräkning för 2022 är 49,7 % för Solna, 34,6 % för Sundbyberg och 15,8 % för Ekerö. I avtal har kommunerna överenskommit om att hälften av kostnaderna fördelas efter antalet invånare i respektive kommun två år före aktuellt verksamhetsår. Den andra hälften fördelas utifrån antalet ärenden (enligt Socialstyrelsens statistik) under de senaste tre åren räknat till och med två år före aktuellt verksamhetsår.

mkr	Budget 2022	Budget 2021	Förändring
Intäkter	5,7	5,2	-0,5
Kostnader	-10,2	-9,7	0,5
Nettokostnader	-4,5	-4,5	0,0

Investeringsbudget

Nämndens investeringsbudget för 2022 är oförändrad från föregående år och uppgår till 0,1 mkr.

mkr	Budget 2022	Budget 2021	Förändring
Kapitalinventarier, arbetsmiljöåtgärder mm			
Summa	0,1	0,1	0,0

Taxor och avgifter

Familjerättsnämnden har inga taxor och avgifter.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad	Status	Datum för nytt beslut	Gäller från och med
--------------------	----------	--------	-----------------------	---------------------

Väsentliga personalförhållanden

Nämnden bedriver kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en bra arbetsgivare med engagerade medarbetare. Verksamheten ska sträva efter ständiga förbättringar med delaktighet från medarbetare. Medarbetarundersökning, andra kartläggningar, riskbedömningar och avslutningsamtal används för att ta fram relevanta åtgärder som berör arbetsmiljö, arbetssätt eller utvecklingsarbete.

All rekrytering genomförs med hjälp av kompetensbaserad rekryteringsmetodik. Rekryteringsläget för socialsekreterare är stabilt och i nuläget finns inget som tyder på att rekryteringsläget inom nämnden ska försämrats.

Nämndens verksamhet ska vara kunskapsbaserad och en utmaning är att ständigt möta förändrade krav och behov av kompetensutveckling för medarbetare på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Förvaltningens kompetensutvecklingsplan utgör grunden för arbetet.

Tväarsektoriella frågor

I Solna stads verksamhetsplan och budget har de tväarsektoriella frågorna - internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt miljö- och klimatarbetet - integrerats i stadens styrsystem. Utgångspunkten är att arbetet med de tväarsektoriella frågorna ska bidra till stadens vision och mål. Nämnderna har uppgiften att i arbetet med verksamhetsplan och budget inkludera tväarsektoriella aktiviteter, som effektivt stödjer nämndens målpuppfyllelse.

Internationellt

Nämndens internationella arbete är huvudsakligen en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under 2022.

Nämnden lyfter in det internationella perspektivet i kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling genom att ge nämndens medarbetare möjlighet att hämta inspiration och idéer från andra länder i Europa med syfte att

utveckla den egna verksamheten. Detta återkopplas till övrig personal genom muntlig redogörelse vid en inspirationsfrukost och skriftliga rapporter. Nämnden tar också emot studiebesök från andra länder och deltar i internationella konferenser som motsvarar nämndens behov.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2022.

Likabehandling är en central del av nämndens värdegrund och ska bidra till att förändra normer som leder till att människor känner sig exkluderade genom att synliggöra och ifrågasätta normer och privilegier. Nämndens värdegrund grundar sig på helhetssyn, människors lika värde, tro på individens egen förmåga och professionalism. Utbildningstillfällen kring nämndens värdegrund hålls två gånger per år. Detta ska, förutom att ge ökad kunskap, ge möjlighet att granska och processa den egna positionen.

Likabehandlingsperspektivet genomsyrar det dagliga arbetet och ska finnas med i ärendedragning liksom i all handledning.

Miljö och klimat

Nämndens miljö- och klimatarbete utgår från stadens miljöpolicy med tillhörande strategier inom miljöområdet samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljö- och klimatområdet under 2022 utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Genom källsortering, inklusive matavfall, finns redan idag en effektiv kretsloppsanpassad avfallshantering i alla nämndens verksamheter. Vid inköp av livsmedel ska i första hand ekologiska och KRAV-märkta alternativ väljas.

I enlighet med stadens miljöpolicy och stadens inriktning om klimatneutrala resor och transporter har medarbetarna tillgång till tjänstecyklar, cykelpool samt en förvaltningsgemensam bilpool med miljöklassade tjänstebilar. Medarbetarna uppmanas även till ett hållbart resande när andra alternativ behövs i enlighet med stadens riktlinjer för resor. Översynen av det interna behovet av leasingbilar i bilpoolen som påbörjades under 2020 har lett till en reducering av fordonsflottan med två fordon under 2021. Översynen av behovet kommer fortsätta under 2022 med strävan efter att på sikt eventuellt minska antalet bilar ytterligare samt att de kvarvarande bilarna ska vara el- eller hybridbilar.

För att få ökad kännedom om miljöpåverkan i vardagen erbjuds alla nyanställda en grundläggande miljöutbildning i två steg. Information till medarbetare om klimatpåverkan och stadens miljöarbete kommer även erbjudas under året, bland annat genom en sammankomst i samband med WHO:s internationella manifestation Earth Hour. Miljö och klimat är en fortsatt återkommande punkt vid arbetsplatsträffar.

Förväntad utveckling

Lagen om informationssamtal träder i kraft den 1 januari 2022 och kravet på deltagande i informationssamtal träder i kraft den 1 mars 2022. Lagen innebär att föräldrar som överväger att inleda en tvist om barn som huvudregel ska ha deltagit i informationssamtal hos familjerätten innan de kan vända sig till domstol. Den nya lagen bedöms inledningsvis innebära en viss ökning i arbetsbelastning hos familjerätten men som allt eftersom kommer att jämnas ut sig med ett minskat inflöde senare i processen.

Reglerna om föräldraskap moderniseras. Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2022. Lagändringarna innebär bland annat att föräldraskap ska presumeras i fler fall än i dag, exempelvis om modern vid barnets födelse är gift eller registrerad partner med en kvinna, ska kvinnan automatiskt anses som barnets förälder. Ogifta föräldrar, som är myndiga och folkbokförda i Sverige, ska ha möjlighet att efter barnets födelse digitalt bekräfta ett föräldraskap utan familjerättens medverkan. Regleringen om faderskapsundersökningar ska moderniseras i syfte att göra den tydligare och mer rättssäker.

Konkurrensutsättning

Den familjerättsliga verksamheten utgörs till övervägande del av myndighetsutövning och har inte någon verksamhet som är upphandlad. Inte heller planeras någon konkurrensutsättning eller att framöver genomföra några upphandlingar inom verksamheten.

Familjerättsnämnden avropar löpande på stadsgemensamma avtal som exempelvis kontorsmaterial och tolktjänster.

Befintliga avtal som ska upphandlas på nytt

Avtalsbeteckning	Diarienummer
------------------	--------------

Nya upphandlingsbehov samt större avrop på befintliga ramavtal

Nya upphandlingsbehov / Avrop på befintliga ramavtal
--

Intern kontroll

Varje nämnd ansvarar för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde enligt kommunfullmäktiges reglemente. En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert.

I samband med verksamhetsplan och budget ska varje nämnd ta fram en internkontrollplan för nästa år som beskriver väsentliga risker i verksamheten. Riskerna sorteras in i en av fyra kategorier: styrning, medarbetare, ekonomi och verksamhetsprocesser. Riskerna kopplas sedan till en process eller rutin. Verksamheten ska bedöma sannolikheten för och konsekvensen av om en risk skulle inträffa. Bedömningen redovisas som ett riskindex 1-16, där 16 är hög risk. Internkontrollplanen beskriver kontrollmoment för hur verksamheten ska kontrollera att risken inte har inträffat. Internkontrollplanen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Internkontrollplan

Kategori	Process/Rutin	Riskindex	Risker	Kontrollmoment
Verksamhetsprocesser	Utredningar i enlighet med gällande riktlinjer, rutiner etc.	12	Lagstiftning och riktlinjer/rutiner följs inte. Brister i dokumentation påverkar möjligheten att genomföra utredningar effektivt och korrekt.	Stickprov att utredningar om vårdnad, boende och umgänge följer gällande lagstiftning, riktlinjer och rutiner.
	Kontinuitet för klienterna i samband med personalomsättning.	12	Personalomsättning kan innebära handlägggarbyten för brukaren vilket kan skapa oro och minskad kontinuitet i insatser.	Kontroll av att de handläggare som tagit över ärende från annan handläggare fått tillräcklig överlämning och att kontinuiteten bibehålls.